

Dosarul nr. 2ra-117/22
2-20148014-01-2ra-28012022

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Dondușeni (jud. L. Danilișin)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Corcenco, D. Corolevschi, D. Stănilă)

ÎNCHEIERE

02 martie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Gontea Oleg și Gontea Nelea,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova împotriva lui Gontea Oleg și Gontea Nelea, intervenient accesoriu Inspectoratul Național de Securitate Publică cu privire la restituirea îmbogățirii nejustificate,

împotriva deciziei din 28 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admis apelul declarat de Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova și a fost casată integral hotărârea din 04 martie 2021 a Judecătoriai Edineț, sediul Dondușeni, fiind pronunțată o hotărâre nouă, prin care acțiunea a fost admisă,

constată:

La data de 24 noiembrie 2020, Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Gontea Oleg și Gontea Nelea, intervenient accesoriu Inspectoratul Național de Securitate Publică cu privire la restituirea îmbogățirii nejustificate.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că deține autorizațiile de funcționare a parcării auto cu plată nr. 01469 din 16 ianuarie 2017, nr. 011501 din 17 ianuarie 2018 și nr. 01562 din 17 ianuarie 2020, administrând o parcare auto specializată cu un nivel sporit de securitate, acces limitat al terților și asigurarea condițiilor necesare pentru asigurarea integrității corpurilor delict. Legea stabilește măsuri obligatorii ce trebuie respectate pentru asigurarea păstrării corpurilor delict și a altor obiecte în cadrul

desfășurării procesului penal sau contravențional, în vederea prevenirii pierderii, deteriorării, alterării, atingerii între ele sau amestecul corpurilor delictive ori a altor obiecte.

A susținut că începând cu ianuarie 2017, primește la parcare specializată pentru păstrarea corpurilor delictive – mijloacele de transport, reținute de organele de urmărire penală și de agenții constatatori pe marginea cauzelor penale și contravenționale.

Astfel, la data de 01 august 2017, ora 03.00, a primit de la ofițerul de urmărire penală Croitor Oleg și posesorul Gontea Oleg la păstrare în parcare specializată din str. Otovasca nr. 19a, mun. Chișinău, automobilul de model „Nissan Tiida” cu numărul de înmatriculare XXXXX, fapt confirmat prin actul primirii la păstrare a unității de transport nr. 00334 din 01 august 2017.

A indicat că, conform informației Inspectoratului General de Poliție, automobilul vizat a fost implicat într-un accident, care a fost documentat în baza art. 264¹ alin. (3) din Codul penal. Ulterior, în baza ordonanței privind recunoașterea și anexarea corpului delict la cauza penală din 31 iulie 2017, automobilul a fost recunoscut ca corp delict pe marginea cauzei penale pornite în privința lui Gontea Oleg. În calitate de proprietar al automobilului figurează Gontea Nelea.

Reclamanta a menționat că prin sentința din 03 iulie 2020 a Judecătorei Strășeni, sediul Central, Gontea Oleg a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (3) din Codul penal, fiindu-i aplicată sancțiunea corespunzătoare.

A declarat că toate cheltuielile legate de păstrarea corpului delict în perioada de la 01 august 2017 până la 26 octombrie 2020, adică în decursul a 1182 de zile, le-a suportat avansat doar întreprinderea cooperatistă, care, activând în condițiile Legii cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, are dreptul la o remunerare a serviciilor prestate de depozit, conform tarifelor stabilite. De fapt, între reclamantă și Gontea Oleg și Gontea Nelea au loc relații de depozit, motiv din care consideră că, atât posesorul, cât și proprietarul, sunt obligați să achite serviciile prestate conform tarifelor stabilite și anunțate de depozitar.

A afirmat că potrivit listei de prețuri la serviciile acordate de păstrare a autoturismelor pe str. Otovasca nr. 19, aprobată prin ordinul directorului întreprinderii nr. 164 din decembrie 2016, prețul la păstrarea automobilelor constituie: intrarea pe teritoriul parcării - 450 de lei, păstrarea până la 5 zile - 15 lei/ora = 1200 de lei, păstrarea pe un termen mai mult de 5 zile – 200 de lei. În total, datoria pentru păstrarea automobilului de model „Nissan Tiida” cu numărul de înmatriculare XXXXX, pe perioada: 01 august 2017 – 26 octombrie 2020 constituie 237 650 de lei, respectiv, în fiecare zi această sumă crește cu 200 de lei, deoarece prelungește să asigure în continuare integritatea bunului mobil.

Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” a indicat că la 10 septembrie 2020, în adresa lui Gontea Oleg și a lui Gontea Nelea a fost expediată cererea prealabilă nr. 93, prin care li s-a propus benevol în decursul a 15 zile să stingă creanța admisă în mărime de 228 450 de lei. Din răspunsul Nelei Gontea din

23 septembrie 2020 rezultă că proprietarul automobilului nu răspunde material pentru acțiunile sau inacțiunile posesorului Gontea Oleg.

Reclamanta a invocat că, deși se consideră în drept să solicite încasarea sumei de 237 650 de lei acumulată la data de 26 octombrie 2020, totuși, solicită să fie încasată de la pârâți doar suma de 28 050 de lei pentru depozitarea automobilului de model „Nissan Tiida” cu n/î XXXXX pe perioada: 01 noiembrie 2017 – 14 martie 2018.

A solicitat încasarea în mod solidar din contul lui Gontea Nelea și a lui Gontea Oleg în beneficiul său a sumei de 28 050 de lei cu titlu de cheltuieli suportate pentru păstrarea automobilului de model „Nissan Tiida” cu numărul de înmatriculare XXXXX, precum și a taxei de stat în mărime de 841,50 de lei.

Prin hotărârea din 04 martie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni, acțiunea a fost respinsă ca nefondată.

Pentru a ajunge la această concluzie, instanța de fond a invocat lipsa probelor care să confirme că între părți ar exista un raport juridic obligațional ce ar rezulta dintr-un contract de depozit, iar, actul primirii spre păstrare a unității de transport nr. 00334 din 01 august 2017 nu poate fi apreciat ca un contract de depozit, deoarece este întocmit cu alt scop și nu poate fi considerat ca un act juridic de manifestare a voinței între părți privind nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice civile de depozit.

La data de 17 martie 2021 administratorul Întreprinderii Cooperatiste de Alimentație Publică „Coopalimentara”, Vasile Lesnic, a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 04 martie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 28 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” și a fost casată integral hotărârea din 04 martie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea a fost admisă și s-a încasat în mod solidar de la Gontea Oleg și Gontea Nelea în beneficiul Întreprinderii Cooperatiste de Alimentație Publică „Coopalimentara” suma de 28050 de lei cu titlu de cheltuieli în legătură cu păstrarea automobilului de model „Nissan Tiida” cu numărul de înmatriculare XXXXX în perioada 01 noiembrie 2017 – 14 martie 2018, precum și a cheltuielilor de judecată în mărime de 1472,63 de lei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara”, ca depozitar, a asigurat paza de un nivel sporit a mijlocului de transport de model „Nissan Tiida” cu n/î XXXXX, la rândul lor, Gontea Nelea (proprietar) și Gontea Oleg (posesor) prin acțiunile lor de lăsare a automobilului la parcare specializată, în mod tacit au acceptat oferta reclamantei, devenind astfel deponenți ai contractului de depozit, fiind deci obligați la achitarea serviciilor prestate.

Astfel, instanța de apel a respins argumentele pârâților precum că nu ar datora achitarea cheltuielilor solicitate, pe motiv că între părți nu s-a realizat un acord de voință la încheierea contractului de depozit, deoarece din materialele cauzei nu se constată intenția pârâților de a ridica bunul de la parcare cu plată în vederea încetării cheltuielilor, așa cum prevede pct. 11 din Regulamentul cu privire la parcările auto cu

plată pe teritoriul Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 672 din 19 iunie 1998.

Instanța de apel a menționat că Gontea Oleg a luat cunoștință de oferta Întreprinderii Cooperatiste de Alimentație Publică „Coopalimentara” de a reține spre păstrare automobilul conform costurilor stabilite, fiind de acord cu această situație încă la data de 01 august 2017, când automobilul a fost adus la parcare specială, fapt confirmat prin semnătura pârâtului în actul primirii spre păstrare a unității de transport nr. 00334 din 01 august 2017. Iar, faptul că prin sentința din 03 iulie 2020 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central s-a decis respingerea solicitării Întreprinderii Cooperatiste de Alimentație Publică „Coopalimentara” de încasare de la Gontea Oleg a sumei de 106 850 de lei, nu a fost reținut de către instanța de apel ca temei de respingere a prezentei acțiuni, întrucât cererea reclamantei în cadrul dosarului penal s-a soluționat doar în baza normelor procesual penale.

La data de 06 ianuarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Gontea Oleg și Gontea Nelea au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel a apreciat arbitrar probele din dosar și circumstanțele relevante speței, cauza fiind examinată superficial.

Au menționat că este eronată concluzia instanței de apel precum că Oleg Gontea a luat cunoștință de oferta intimetei de a reține spre păstrare automobilul conform costurilor stabilite, fiind de acord cu această situație încă la data de 01 august 2017, or, prin ordonanța din 31 iulie 2017 a OUP al SUP a IP Strășeni, automobilul a fost recunoscut în calitate de corp delict și s-a dispus transmiterea acestuia spre păstrare la parcare specială de pe str. Otovasca. Prin urmare, Gontea Oleg nu și-a dat acordul la păstrarea automobilului la parcare respectivă, ci, aceasta a fost indicația organului de urmărire penală.

Au indicat că prin sentința din 03 iulie 2020 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central a fost respinsă cererea Întreprinderii Cooperatiste de Alimentație Publică „Coopalimentara” cu privire la încasarea de la Gontea Oleg a sumei de 106 850 de lei fiind neîntemeiată. Respectiv, instanța de apel greșit a admis o cerere în privința căreia există o hotărâre judecătorească ce are puterea lucrului judecat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la data de 28 octombrie 2021.

Decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa recurenților la 17 noiembrie 2021 și a fost recepționată la 23 noiembrie 2021 (f.d. 177, 181).

Astfel, recursul, declarat la 06 ianuarie 2022, este în termen.

La data de 28 ianuarie 2022, copia recursului a fost expediată în adresa intimetei Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” (f.d. 198, 200), cu înștiințarea despre depunerea referinței.

Referință nu a fost depusă.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Gontea Oleg și Gontea Nelea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Gontea Oleg și Gontea Nelea asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Gontea Oleg și Gontea Nelea, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Gontea Oleg și Gontea Nelea se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic